

Vergaderjaar 2016–2017

34 594

Samenvoeging van de gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde en Slochteren

Nr. 4

VERSLAG

Vastgesteld 16 december 2016

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, heeft de eer als volgt Verslag uit te brengen van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering op de gestelde vragen en de gemaakte opmerkingen tijdig en genoegzaam zal hebben geantwoord, acht de commissie de openbare beraadslaging over dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

Inhoudsopgave

blz.

1.	Inleiding	1
2.	Voorgeschiedenis en totstandkoming herindelingsadvies	2
3.	Toets aan het Beleidskader gemeentelijke herindeling	2
4.	Financiële aspecten	3

1. Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel Samenvoeging van de gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde en Slochteren. Zij constateren dat het hier gaat om een vrijwillige samenvoeging, een en ander ter versterking van de bestuurlijke organisatie in de provincie Groningen. Het wetsvoorstel geeft de leden van de VVD-fractie geen aanleiding tot het maken van opmerkingen en het stellen van vragen.

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van het voorliggend wetsvoorstel waarmee de gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde en Slochteren worden samengevoegd. De aan het woord zijnde leden zijn van mening dat de aanzet voor het voorstel tot samenvoeging «van onderop» voorop staat, evenals de vrijwilligheid van de samenvoeging. De leden van de PvdA-fractie hebben nog enkele vragen.

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorliggende wetsvoorstel tot samenvoeging van de gemeenten Hooge-zandSappemeer, Menterwolde en Slochteren tot één gemeente Midden-Groningen. Deze leden hechten eraan, dat gemeentelijke herindelingen van onderop tot stand komen en leiden tot herkenbare, toekomstbestendige gemeenten. Wel hebben deze leden nog enkele vragen over het voorstel.

2. Voorgeschiedenis en totstandkoming herindelingsadvies

De leden van de CDA-fractie merken op dat in de fase van het open overleg de gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde met elkaar tot overeenstemming kwamen om samen te gaan in een nieuwe gemeente. De leden van de CDA-fractie constateren, dat het uiteindelijke herindelingsadvies in de gemeenteraad van Menterwolde de meeste weerstand heeft ondervonden. Kan de regering ingaan op de achtergronden van die weerstand?

3. Toets aan het Beleidskader gemeentelijke herindeling

De leden van de PvdA-fractie lezen dat in de gemeente Hoogezand-Sappemeer het onderwerp herindeling zowel politiek als onder de bevolking geen grote rol speelt. Uit de reacties op het voorstel tot herindeling bleek wel dat mensen zich meer verbonden voelen met hun wijk of dorp dan met de gemeente. Is dit een meer algemeen beeld bij gemeentelijke fusies, of wordt daar niet actief op gemonitord? Hoe heeft de gemeente Hoogezand-Sappemeer dit signaal in het voorstel verwerkt? De leden van de PvdA-fractie vragen of de conclusie gerechtvaardigd is dat het maatschappelijk draagvlak bij deze fusie voldoende is. Is de regering het met hen eens dat in draagvlakonderzoek bijzondere aandacht moet worden besteed aan signalen die wijzen op desinteresse, dan wel onverschilligheid? Zo ja, in welke vorm? Het is zaak, zo menen de aan het woord zijnde leden, na de samenvoeging te monitoren of en hoe de (nieuwe) gemeente onder de inwoners leeft. Als onverschilligheid onder de inwoners toeneemt, hoort daar een reactie van de gemeente op te komen. Kan de regering hierop reageren?

Voorts vragen de leden van de PvdA-fractie welke waarborgen er voor de nieuwe gemeente zijn om in de regio en provincie als een volwaardig partner op te treden in samenwerkingsverbanden.

In Hoogezand-Sappemeer voelen de meeste mensen zich meer verbonden met hun wijk of dorp dan met de gemeente, lezen de leden van de CDA-fractie. De inwoners van Slochteren vinden het van belang, dat het bestuur dicht bij de burger blijft, en dat er een goede balans is tussen landelijk en stedelijk gebied. Van de inwoners van Menterwolde vermeldt de memorie van toelichting slechts, dat die de noodzaak om te komen tot een vorm van schaalvergroting onderschreven. De leden van de CDA-fractie missen in dit verband een beschouwing over de waarden die de inwoners van Menterwolde in een herindeling van belang vinden. De aan het woord zijnde leden lezen voorts dat het de ambitie van de nieuwe gemeente is om een gemeenschap te zijn waar inwoners medeverantwoordelijk zijn voor de leefbaarheid, en waar gemeente en inwoners steeds meer gelijkwaardige partners zijn. Hoe verhoudt deze ambitie zich tot de constatering dat de meeste mensen zich meer verbonden voelen met hun wijk of dorp dan met de gemeente, zo vragen deze leden.

4. Financiële aspecten

De leden van de PvdA-fractie vragen of het feit dat de gemeente Menterwolde op 31 mei 2016 een terugvordering is opgelegd van € 4,5 mln. invloed heeft op (de voortgang van) het besluit tot samenvoeging? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de terugvordering?

De voorzitter van de commissie,
Pia Dijkstra

De adjunct-griffier van de commissie,
Hendrickx